

paa billige Vilkaar. Men finder man, at det er rigtigt at forbyde ethvert Lejemaal paa Tid, falder denne Indvending selvfølgelig bort.

Naar det i § 8 foreskrives: „I Tilfælde af Lejemaalets Ophør ved Dødsfald tilkommer der Dødsboet eller Arvingerne Ret til imod fornøden Sikkerhedsstillelse at beholde Huset og fortsætte Driften indtil 1ste April i det paafølgende Aar“ — da er denne Bestemmelse jo laant fra Fæsteloven af 19de Februar 1861 § 4. Men for Gaardfæste gælder, som bekendt, den Regel, at almindelig Fardag er 1ste April, medens den for Lejehuse er 1ste Maj. Det vilde følgelig være stemmende hermed, om 1ste April i Lovforslaget blev ændret til 1ste Maj. Det sidste Punktum i § 8 er saalydende: „Hvis Lejemaalet er indgaaet paa bestemt Tid, gælder dette“ — nemlig om Driftens Fortsættelse til 1ste April i det paafølgende Aar — „dog kun, for saa vidt den kontraktmæssig vedtagne Slutningstermin ikke indtræder forinden.“ Meningen hermed er mig ikke ganske klar. Thi naar der foreligger en udtrykkelig Aftale om, at et Lejemaal uden videre skal ophøre paa en bestemt Dag, synes det dog at være temmelig overflødig at fastsætte, at Lejemaal ikke kan fortsættes ud over den af begge Parter udtrykkelig bestemte Slutningstermin.

Lovforslagets 3die Afsnit om Tjenestehuse, som den højtærede Minister stillede sig velvillig over for, forekommer mig at trænge til de fleste Ændringer. Hvad jeg her bemærker, beder jeg dog kun betragtet som Henstillinger til det ærede Udvalg; jeg mener, som alt sagt, at Lovforslaget i det hele taget fortjener at fremmes, og ønsker kun at faa adskillige Ændringer foretagne. Lovens 3die Afsnit har efter Udtalelser i Betænkningen til Hensigt „at raade Bod paa de Misbrug, som faktisk finde Sted derved, at der anvises Daglejere Bolig i Tjenestehuse, ofte jordløse og kasernelignende Arbejderboliger, hvorfra de uden Varsel fjernes, naar Daglejen ophører. Dette er en alt for usikker Stilling for en Familie.“ Saaledes lyder Motiveringen. Men naar man saa ser paa de foreslaaede Lovregler, findes der intet foreskrevet, som tager Sigte paa de omhandlede Daglejere. § 12 bestemmer i sin Begyndelse følgende: „Naar Huse paa Landet gives til Bolig og Brug for Ejerenes Betjente og Tyende som en Del af Lønnen, skal det ske ifølge en skriftlig Kontrakt o. s. v.“ Her findes altsaa intet om Daglejere. Er den i Betænkningen

fremhævede Adfærd tilladt nu, vil det altsaa fremdeles være tilladt at engagere Daglejere og anvise dem Bolig i sit Hus, saaledes at de maa fortrække, saa snart Ejeren ikke længere har Brug for dem. Er det Meningen at ville sikre Daglejeren en bedre Stilling end nu, da maa man redigere § 12 anderledes. Den højtærede Minister har allerede fremhævet, at flere af de i § 12 optagne Regler om Tjenestehuse ere stemmende med de i Forordningen af 27de Maj 1848 indeholdte Regler, nemlig disse, at naar Tjenestehusmanden kommer af sin Plads i Utide, og det ej er sket paa Grund af Utroskab, eller fordi han har begaaet en Forbrydelse, skal der tiltaas ham en Frist af 4 Uger til at ryddeliggøre Huset, og at en lignende Frist skal tilkomme hans Familie, naar han dør. For saa vidt er der intet at bemærke; thi det er sikkert gode Regler disse fra den gamle Forordning af 1848. Men Lovforslaget tilføjer, at der skal oprettes skriftlig Kontrakt og i denne udtrykkelig siges, at naar Tjenestetiden lovlighvis ophører i Henhold til Bestemmelserne i Tyendeloven, skal vedkommende fraflytte Tjenesteboligen. Hvis dette ikke udtrykkelig sættes ind i Kontrakten, skal Følgen være den, at Tjenestehusmanden kun kan opsiges til Fraflytning efter Reglerne i Forordningen af 1848, altsaa med $\frac{1}{2}$ Aars Varsel til den paafølgende 1ste Maj. Jeg frygter for, at denne Bestemmelse let kan blive en Fælde for ikke-juridiske Lægmænd, naar de antage sig Medhjælpere til deres Bedrift. Lad os tænke os, at en Landmand engagerer et Par Ægtefolk for en Vinter, Manden til at passe Kreaturerne og Konen til at malke Køerne. Der aftales en vis Dagløn for hver af dem, og de skulle bo i et lille, Ejeren tilhørende Hus med Have. Vilkaarene underskrives, og alle Parter ere ganske klare over, hvordan Forholdet skal være. Men man har ikke Loven ved Haanden, saa det bliver ikke udtrykkelig tilføjet, at naar Tjenestetiden lovlighvis ophører efter Reglerne i Tyendeloven af 1854, skal Boligen fraflyttes. Er denne Formalitet ikke iagttagen, skal Følgen saa være, at vedkommende Ejer ikke kan blive det Par Mennesker kvit, som han har antaget for et bestemt aftalt Tidsrum, men skal beholde dem et Aar eller maaske endnu længere uden at have mindste Brug for dem. Det er sikkert en Bestemmelse, der let vil føre til, at mange Forhold faa en Varighed, som ikke vil være til Gavn for nogen af Parterne, og i alt Fald til megen Gene for vedkommende Ejer af